

Vækst i den offentlige beskæftigelse frem mod 2030

Med 2030-planen lægges der op til en gennemsnitlig årlig realvækst i det offentlige forbrug på ca. 0,8 pct. i perioden 2024-2030, når der ses bort fra reserverede midler til løft af forsvarsudgifterne og det grønne råderum samt korrigeres for midlertidige forhold i 2023 relateret til COVID-19 og håndteringen af situationen i Ukraine. Såfremt der forudsættes en offentlig forbrugsvækst svarende til ca. 0,8 pct. årligt, skønnes det beregningsteknisk, at den offentlige beskæftigelse vil stige med ca. 5.000 personer fra 2023 til 2030, *jf. tabel 1*.

Hvis der tages afsæt i det samlede finanspolitiske råderum på 48 mia. kr. (dvs. inkl. reserverede midler) svarer det til en gennemsnitlig årlig realvækst i det offentlige forbrug på ca. 1,2 pct. i perioden 2024-2030. Såfremt der forudsættes en vækst i det offentlige forbrug svarende til det finanspolitiske råderum, skønnes det beregningsteknisk, at den offentlige beskæftigelse vil stige med 25.000 personer fra 2023 til 2030. Forudsættes i stedet en realvækst i det offentlige forbrug svarende til det finanspolitiske råderum ekskl. reservation til det grønne råderum, giver det beregningsteknisk anledning til en vækst i den offentlige beskæftigelse på ca. 22.000 personer fra 2023 til 2030.¹

Ved en antagelse om nulvækst i det reale offentlige forbrug, skønnes det beregningsteknisk, at den offentlige beskæftigelse vil aftage med ca. 41.000 personer fra 2023 til 2030.

Tabel 1

Beregningsteknisk vækst i den offentlige beskæftigelse fra 2023 til 2030 (dvs. over 7 år)

Personer	Ændring i den offentlige beskæftigelse
Forudsat offentlig forbrugsvækst svarende til det finanspolitiske råderum (årlig gennemsnitlig vækst på ca. 1,2 pct.)	+25.000
Forudsat offentlig forbrugsvækst svarende til det finanspolitiske råderum ekskl. reservation til det grønne råderum (årlig gennemsnitlig vækst på ca. 1,1 pct.)	+22.000
Forudsat offentlig forbrugsvækst svarende til det finanspolitiske råderum ekskl. reservation til det grønne råderum og reservation til løft af forsvarsudgifterne (årlig gennemsnitlig vækst på ca. 0,8 pct.)	+5.000
Forudsat nulvækst i det offentlige forbrug (årlig gennemsnitlig vækst på 0,0 pct.)	-41.000

Anm.: Den offentlige beskæftigelse er opgjort inkl. orlovs personer. I 2030-planforløbet er der forudsat en offentlig forbrugsvækst på gennemsnitligt 1,0 pct. fra 2023 til 2030, hvilket giver beregningsteknisk anledning til vækst i den offentlige beskæftigelse på 16.500 personer fra 2023 til 2030.

Kilde: DK2030 – et grønne, sikrere og stærkere Danmark 2030, september 2022 og egne beregninger.

¹ Såfremt der ikke korrigeres for hverken midlertidige udgifter, reservation til det grønne råderum eller reservation til løft af forsvarsudgifterne, giver det beregningsteknisk anledning til en vækst i den offentlige beskæftigelse på ca. 16.500 personer frem mod 2030, svarende til 2030-planforløb.

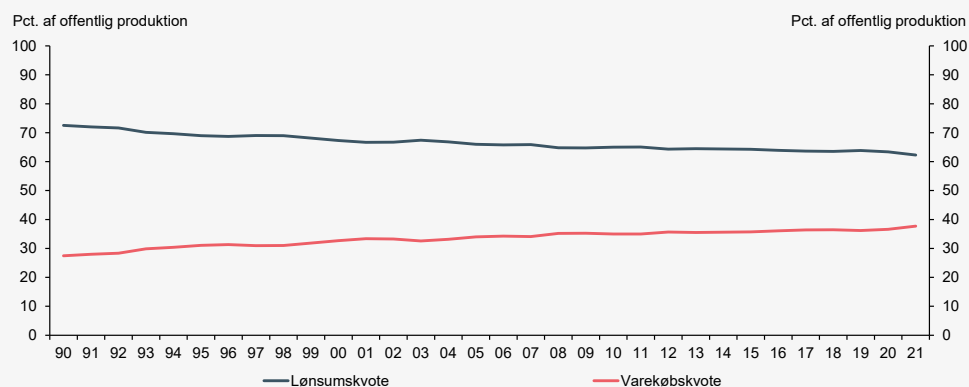
Sammenhængen mellem offentlig forbrugsvækst og offentlig beskæftigelse

I Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger er der en sammenhæng mellem realvæksten i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse. Ud over realvæksten i det offentlige forbrug afhænger udviklingen i den offentlige beskæftigelse blandt andet af, hvor stor en del af det offentlige forbrug, der produceres i den offentlige sektor (og dermed af offentligt ansatte), og hvor stor en del, der købes fra private leverandører (og dermed produceres af privat ansatte). De offentlige serviceudgifter består af ca. to tredjedele løn til offentligt ansatte og ca. en tredjedel køb af varer og tjenester fra den private sektor.

Det er som udgangspunkt op til de enkelte statslige, regionale og kommunale institutioner og beslutningstagere, hvordan de får størst muligt udbytte af budgetterne – herunder fordelingen på offentlige lønudgifter og køb fra den private sektor (netto). Varekøbskvoten afspejler således i høj grad lokale prioriteringer i forhold til, hvor stor en del af det offentlige forbrug, der leveres af private virksomheder. Eksempelvis kan behovet for at det offentlige forbrug følger med den teknologiske udvikling spille en rolle, herunder i forhold til indkøb af medicin.

I de mellemfristede fremskrivninger lægges det beregningsteknisk til grund, at der i den offentlige produktion er et fast forhold mellem udgifterne til offentlig beskæftigelse og offentligt varekøb. Underliggende lægges det således til grund, at produktionen af offentlige ydelser både kræver ansatte og varekøb. Antagelsen om en fast varekøbskvote i de mellemfristede fremskrivninger er overordnet på linje med de historiske erfaringer, om end lønsumskvoten er faldet lidt over de seneste årtier, *jf. figur 1*. Almindeligvis betyder antagelsen, at væksten i offentlig beskæftigelse er ca. 0,5-0,7 pct.-point lavere pr. år end realvæksten i det offentlige forbrug.²

Figur 1
Lønsums- og varekøbskvote, 1990-2021

Anm.: Det offentlige varekøb er defineret som summen af det offentliges køb af varer og tjenester samt andre produktionskatter mv., mens den offentlige lønsum afspejler det offentliges aflønning af ansatte. Den offentlige lønsum og varekøb er målt i pct. af den offentlige produktion ekskl. afskrivninger.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

² I fremskrivningerne er der forudsat en produktivitetsvækst i den private sektor, og dermed falder prisen på de varer og tjenester, som det offentlige køber, relativt til den offentlige løn. Ved en uændret lønsumskvot vil det indebære en større realvækst i varekøbet og en lavere vækst i den offentlige beskæftigelse set i forhold til væksten i det offentlige forbrug. Det flugter grundlæggende med den historiske udvikling.